

Na de rijke collectie in het Rijksmuseum, die onlangs door legaat zoo'n groote uitbreiding heeft gekregen, is deze op de Sypesteyn waarschijnlijk wel de grootste en schoonste in den lande.

In de 17e en 18e eeuw betrok men ontzagelijke hoeveelheden porcelein uit China en het behoeft ons niet te verwonderen, dat de Hollanders in hun grooten tijd, toen zij zoo'n sterk nationaliteitsgevoel bezaten, geen genoegen namen met uitsluitend Chineesche decoraties, maar gingen verlangen, dat de porceleinen met Hollandsche motieven versierd werden. Een bewijs van fijnen smaak gaven zij zeker niet door de zoo uiterst delicate Chineesche versieringskunst te versmaden en den Oosterschen kunstenaars Europeesche voorstellingen op te dringen, die dezen niet begrepen, maar zij gaven blijk van trotsche zelfbewustheid, waarin men de heerschers kan herkennen. Men bestelde serviezen, borden en schotels met de decoraties, die men wenschte en men stelde dit ver boven het goed met Chineesche versieringen, dat men minachtend „te veel naar de fantasiën der Chinezen beschildert” noemde.

Intusschen waren het niet alleen de Hollanders, maar ook de Engelsen en Franschen, die op deze wijze hun porcelein in China lieten maken. Men zond de ontwerpen waarschijnlijk meest in gravure naar China met de opdracht deze volkomen getrouw op de ceramiek te copieeren.

Op de Sypesteyn ziet men nu talrijke exemplaren van borden en koppen met de wapens van Hollandsche families en met portretten, o.a. van Anthonie Leeuwenhoek, van Prinses Carolina, de dochter van Willem IV (de schotel met het portret van haren gemaal is in het Museum Carnavalet te Parijs). Op Fransche bestelling zijn in China 5 portretbustes van Lodewijk XIV, zijne gemalin en zijne naaste familieleden gemaakt, die maar zeer zelden nog compleet voorkomen. Hier bevinden zich de beide beeldjes van den koning en de koningin en vermaken ons om de Chineesche visie op Europeesche vorstelijke personen (In het museum te Dresden is ook dit paar aanwezig, zie Graesse, Catal. Dresden p. 86) (Afb. X). Voorts zijn er een aantal stukken van het zgn. Jesuïtenporcelein (dit is gedecoreerd met christelijke of bijbelsche voorstellingen), o.a. een paar veelkleurige schoteltjes met de kruisiging. Ook zijn er verschillende borden, waarop het oproer te Rotterdam in 1691 en de plundering van het huis van Jacob van Zuylen van Nijvelt in beeld is gebracht. Eenige eierschaalkopjes en schoteltjes met figuren of familiewapens behooren wel tot de kostbaarste stukken.

Behalve het Chine de commande bezit de Heer van Sypesteyn, bij wien men nooit eenig spoor van eenzijdigheid kan ontdekken, ook een uitgebreide en uitgezochte verzameling Chineesch porcelein, dat met inheemsche motieven gedecoreerd is. Hieronder bevinden zich fraaie stukken, uit de periodes Ming, Khang-Hsi, Kien-Lung en Yun-shang. Verscheidene